

Київський національний університет
будівництва і архітектури/
Kyiv National University
of Construction and Architecture
Кафедра/ Chair політичних наук та історії

Шифр Спеціальності/ Specialty Code С2/052	Назва спеціальності, освітньої програми/ Name of specialty, educational program Політологія ОПП «Політологія»	Освітній рівень / Educational level перший (бакалаврський)
--	--	---

«Затверджую/ Approve»

Завідувач кафедри/ Head of Chair
Проф. Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ / _____
Розробник силабуса/ Syllabus developer
Проф. Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ / _____

СИЛАБУС / SYLLABUS

Історія української культури

(назва освітньої компоненти / the name of the educational component)

1) Статус освітньої компоненти / The status of the educational component: вибіркова / selective	
2) Контактні дані викладача / Teacher's contact information: Завідувач кафедри політичних наук та історії, професор, доктор історичних наук, Василь Федорович Деревінський, derevynskiy.vf@knuba.edu.ua, 044 241 55 66, ауд 425, https://www.knuba.edu.ua/faculties/fupp/kafedri/kafedra-politichnix-nauk-i-prava/vikladackij-sklad-8/derevynskiy-vasyl-fedorovych/	
3) Пререквізити / Prerequisites (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс / Precursor disciplines that must be studied in order to take this course): на основі загальної середньої освіти.	
4) Коротка анотація дисципліни / Discipline summary Метою дисципліни є формування у студентів наукового світогляду, широкої ерудиції, знань щодо історико-культурного середовища, громадянської відповідальності, державного патріотизму, з'ясування теоретичних засад курсу історії української культури, її витоків, основних етапів та особливостей її історичного розвитку, основних здобутків.	
5) Структура курсу / Course structure:	
Загальна кількість кредитів ECTS / The total number of ECTS credits	3
Сума годин / Total hours:	90
Вид індивідуального завдання / Type of individual task	Контр.роб.
Форма контролю / Final control form	Залік
6) Зміст курсу / Course content: Модуль 1. Українська культура від найдавніших часів до початку XXI століття. Змістовий модуль 1. Передумови, становлення та розквіт культури русів – українців. Лекція 1. Вступ до курсу « Історія української культури». Історія культури давнього населення України. Історія культури Княжої доби. Практичне заняття 1 1. Культура як спосіб і сутність людського життя. Структура культури. Місце культури в історичному процесі формування української нації. 2. Історія української культури як навчальна дисципліна. Об'єкт, предмет, мета та завдання її вивчення в КНУБА. 3. Методичні принципи і джерела вивчення культури як історичного процесу. 4. Україна у світовому культурному контексті. Цивілізаційна приналежність української культури. 5. Культурогенез на теренах України за кам'яної доби. 6. Кочові племена та їх роль у формуванні української культури.	

1. Внесок античних міст-держав Північного Причорномор'я у розвиток української культури.

2. Культура східних слов'ян. Дохристиянська доба.

Практичне заняття 2

1. Матеріальна і духовна культура давньої Русі до прийняття християнства.

2. Прийняття християнства і культурний розвиток Київської Русі.

3. Культурний фактор у формуванні моноетнічної державності українців.

4. Культура Галицько-Волинського князівства.

5. Українська культура середньовіччя і європейський контекст.

Змістовний модуль 2. Культура українського народу від XIV ст. до кінця XVIII ст.

Лекція 2. Історія української культури другої половини XIV ст. – перша половина XVII ст. Культура українського народу в часи Гетьманщини (друга половина XVII – XVIII ст.).

Практичне заняття 3

1. Особливості культурного розвитку України у складі Литовської держави і Речі Посполитої.

2. Процеси проникнення гуманістичних і реформаційних ідей. Ренесансні тенденції в духовному просторі України.

3. Національно-культурне піднесення. Острозька школа і Києво-Могилянський колегіум, братські школи.

4. Роль козацтва у національно-культурному процесі.

5. Умови, особливості та тенденції розвитку української культури у другій половині XVII – XVIII ст. Епоха Просвітництва в Європі й Україні.

6. Суспільно-політичне, релігійне і культурне життя українців. Бароко у матеріальній та духовній культурі України. “Козацьке бароко”.

7. Розвиток освіти та науки.

8. Літературне життя.

9. Розвиток образотворчого мистецтва та архітектури.

10. Театр та музика.

Змістовний модуль 3. Особливості розвитку української культури в нову та новітню добу.

Лекція 3. Українська культура в добу національного відродження (XIX – поч. XX ст.). Культурне життя України в XX ст. та на зламі XX – XXI століть.

Практичне заняття 4

1. Передумови, причини, сутність та етапи національно-культурного відродження. Поширення волелюбних ідей в українському суспільстві.

2. Класицизм, романтизм, реалізм та модерн в українському літературному процесі.

3. Стан освіти і науки в Україні в XIX – на початку XX ст. Наукові товариства та їх вплив на розвиток науки.

4. Розвиток українського мистецтва в XIX –на початку XX ст.

Практичне заняття 5

1. Українська культура доби національно-визвольних змагань 1917 -1921 рр..

2. Політика коренізації і духовне життя в Україні.

3. Розвиток української культури в умовах радянського тоталітаризму.

4. Культурне життя на західноукраїнських землях в міжвоєнний період.

5. Стан української культури в роки Другої світової війни.

Практичне заняття 6

1. Суперечливий розвиток української культури в умовах десталінізації та ів роки «застою».

2. Українська культура в період «перебудови» у СРСР (1985-1991 рр.).

3. Особливості сучасного етапу розвитку української культури.

Практичне заняття 7

1. Розвиток освіти та науки на зламі століть.

2. Постмодернізм як визначальний напрям розвитку культури на сучасному етапі.

3. Релігійне відродження.

4. Національно-культурне життя українців за рубежом. Роль діаспори у збереженні та розвитку української культури.

Індивідуальне завдання / Individual task

1. Кам'яна доба на території України. Культура первісних людей.

2. Трипільська культура. Особливості трипільського мистецтва.

3. Культура скіфської доби.

4. Релігійні вірування та усна народна творчість східних слов'ян.

5. Давньослов'янська культура і сучасність.

6. Античні впливи. Грецькі колонії. Римський час.

7. Джерела формування культури Київської Русі.

1. Особливості культури Київської Русі.

2. Мистецтво Київської Русі.

3. Культура Галицько-Волинського князівства.

4. Особливості культури України в польсько-литовську добу.

5. Умови розвитку національно-культурного та релігійного життя в Україні XIV-XVI ст.

6. Літописи, билини, перекладна література XIV - XVI ст.

7. Ідеї раннього гуманізму в українській культурі.

8. Розвиток ідей Ренесансу в Україні.

9. Братства та їхня роль у розвитку української культури. Полемічна література.

10. Гурток Києво-Печерської лаври. Розвиток українського друкарства.

11. Архітектура, малярство, графіка, гравірування, скульптура XIV – XVI ст.

12. Роль Києво-Могилянської академії в розвитку української культури.

13. Культура українського козацтва.

14. Особливості культури українського бароко.

15. Внесок гетьмана Івана Мазепи в розбудову української культури.

16. Українська поезія XVI-XVII ст. Теми, досягнення.

17. Українське просвітництво.

18. Генезис та періодизація епохи українського Відродження XIX ст.

19. Специфіка українського класицизму XVIII-XIX ст.

20. Особливості романтизму в українській художній культурі.

21. Розвиток української літератури у XIX ст..

22. Український театр та музика XIX ст.

23. Кирило-Мефодіївське братство.

24. Т. Г. Шевченко в українській та світовій культурі.

25. “Громади”. Шкільництво і освіта.

26. Галицьке відродження. Руська трійця.

27. Роль Лесі Українки та Івана Франка в українському національно-культурному русі.

28. Культурний рух в Україні періоду Центральної Ради.

29. Освіта, наука, мистецтво за часів Гетьманату 1918 р.

30. Особливості культури України в радянський час.

31. Принципи культурної політики радянської влади в 1921-1939 р.

32. Розстріляне відродження. Поезія, драматургія, проза.

33. Культурне життя у роки Другої Світової війни.

34. Культура української діаспори.

35. Модернізм в українському мистецтві XX ст.

36. “Холодна відлига”. Шестидесятники. Василь Симоненко, Ліна Костенко та ін.

37. Українські музика, малярство і література ХХ ст.
38. Масова культура та сучасне національне відродження.
39. Тенденції розвитку сучасної української культури.
40. Характерні риси художньої культури України.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни/ Link to the page of the electronic educational and methodological complex of the discipline:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=973>